

Vedlegg 2 - Hovedfunn og sitater fra medvirkningsprosessen

Dette dokumentet tar for seg direkte sitater fra fritekstspørsmål i spørreundersøkelsen «Ke tenk du?». Dette vil være viktig kunnskap både for de som i dag eier arealer og driver forretninger i byen, for fremtidige etablerere i byen vår, i tillegg til at vi får vite hva byens brukere ønsker og forventer av kommunen.

Noen spørsmål har mange gode kommentarer og poenger, så det har vært vanskelig å trekke ut bare noen få. Spesielt mot slutten er det mange gode, lengere kommentarer og synspunkt som prosjektet har valgt å ta med da de belyser den brede befolkningens opplevelse av byen vår, og som får med hele spekteret av byutvikling. Det kommenteres viktige temaer og udekte behov som vil kunne brukes til å forstå forskjellige segmenters ønsker for videre utvikling og trivsel. Det er også mulig å ta kontakt med mange av respondentene senere for oppfølgingsspørsmål og eventuelt deltakelse i informantgrupper, da de fleste har oppgitt kontaktinfo i grunnlagsfilen kommunen har fått tilgang til.

Vår identitet og stedsidentitet

Spørsmål 1.4. Hva gjør deg mest stolt av Mo i Rana?

Folk er stolte av naturen, industrien og næringslivet, og positiviteten knyttet til vekst og utvikling - Det er en positiv giv i samfunnet. Besøkende verdsetter venner og familie i Mo i Rana høyst, sammen med naturen. Her har også nært 1 av 3 trukket frem arrangementer og kulturlivet som det de liker best med byen vår.

Fra fritekstspørsmål:

- Naturen på Helgeland
- Kort nærhet til det meste, men også at man kan ha en privat eiendom
- Stå på viljen, omstillingsevne og potensiale for utvikling
- Variert kompetanse på høyt nivå, f.eks Nasjonalbiblioteket, SI/Skatteetaten, TAG Sensor
- Havmannen
- Nærhet til familien
- Små, bra bedrifter, som Til Elise, Munin, Rust og lignende
- Metal- og musikkmiljøet som fikk meg til å bli her til å begynne med, men som blir nedprioritert og som ofte ikke politikerne ser verdien av (jf. f.eks. Rockens Hus)
- Reiselivet og muligheten det gir
- Arctic Circle Raceway.
- Musikklivet

- Moholmens gamle arkitektur, fjordpromenaden, gatekunst, havmannen, blomsterbedene i byen

Spørsmål 2.1 og 2.2 Favorittplass og minst trivelige plass i Mo i Rana

Dette kartet viser med blå farge hvor folk trives best, og rød farge hvor de mener det er minst trivelig. Noen steder nevnes både som triveligste og minst trivelige, og er derfor markert med lilla. Både positivt og negativt begrunnes i grove trekk med det estetiske inntrykket og følelsen stedet gir. Nærhet til natur verdsettes høyt, som turområder, utsikt og nærhet til vann, i tillegg til ryddighet og oversiktighet.

2.1.b. Hvorfor er dette din favorittplass?

Havmannen og Strandpromenaden:

- Det er fint å gå fra sentrum til Havmannen og videre langs promenaden forbi Moholmen. Her er det blitt kjempefint å være for oss som småbarnsfamilie, med promenaden der vi kan trille minstemor i vogn mens 4-åringen kjører sparkesykkel, lekeplass rett ved Havmannen, artige trimapparater og moloen på andre siden. Vitensenteret og museumskafeen er også et supert stopp på en tur her. Gøy og koselig område for både store og små, som vi bruker mye!
- Fordi det er sentralt, estetisk og rolig. Området er, i motsetning til andre deler av byen, utviklet med tanke på å bevare estetikken og skape en god opplevelse. Det er godt å komme seg vekk fra den grå betongjungelen byen ellers framstår som.
- Vakker utsikt, historisk sted og at området er tilrettelagt for gående og syklende med benker.

- Det er flott å se utover fjorden, promenaden er ganske fin, og det føles som et bebodd område som ikke bare er store blokker/kjøpesentre. Jeg liker også sentrum og synes det kan være trivelig. Av de samme grunnene egentlig. Mer intimt, og mer variert bebyggelse med grønne områder som ikke bare er åpne sletter med grønn plen.
- Fine uteområder tilrettelegger for opphold uten trafikk, steder å sette seg ned, fint for barn, urban følelse
- By og hav møtes. Nydelig tilrettelagt sti. Nå også kafeen The View. Småbåthavna. Fugler. Gammelt og nytt møtes. Koselige gamle hus, men utsikt mot industrihavna.
- Vakkert, mye folk, pulsen går ned og får en følelse av ro. Tenker på Ranas mange hundreårige historie
- Her føles trygt og fint å være. Det er vellstelt og hyggelig. Åpent mot fjorden så jeg føler jeg får ordentlig luft og plass der.
- Liker godt utsikten utover fjorden, og syns det er blitt veldig fint der. Også er det koselig å hilse på havmannen, fint å gå tur. Veldig bra at det blir kafe i fjordsenteret! Skulle vært bygd en overgang over jernbanen så det hadde blitt mer tilgjengelig.
- For når dagen føles tung og livet hender, da er det godt å kan gå ned til havmannen å sette seg å se utover fjorden
- Det er så fint der, og framkommelig for alle. Fint med stoler, utsikt, steinheller. Skulle bare ønske fjæra ble ryddet for søppel og råttan tang
- Liker den utviklingen m promenaden - eldre bebyggelse. Savner en konsert - musikk/dans opplevelse. En kafé vogn i helgene og ev på sommeren
- Det gamle er tatt vare på og nå knytt sammen med museum, vitensenter og spiseplass og småbåthavn og strandpromenade
- Idyllisk og fredelig strandpromenade

Moholmen:

- Trebebyggelsen, de trivelige fasadene, de koselige hagene med trær, blomster og fulle av liv. Bakeribygget med en liten, hjemmekoselig kafé og paviljongen som skulle vært sentrum av en park full av blomster, trær og dyreliv. Promenaden er et godt steg i riktig retning. Ta dette inn i resten av byen. Grønne lunger og oppbrytning med trefasader inni sentrum. Flere små kaféer med permanente uteplattinger, og mye mer planter enn det som er i dag. Mindre grått og betong, mer naturmaterialer og luft.
- Moholmen og sjøfronten gir nærhet til fjorden. Moholmen, en siste rest av gamle Mo, har en trivelig og nær atmosfære. Stedene knytter byen mot sjøen.
- Det er et vakkert sted med en fin historie og en av de få virkelige "gamle" stedene i Mo i Rana. Utsikten er også vakker.
- Fredfullt

- Moholmen har karakter. Jeg er ikke nødvendigvis av de som elsker gammel trehusbebyggelse og som på død og liv må beholde det, men det er noe gjennomtenkt med Moholmen og den nye gangstien som man finner lite av ellers i byen. Helhetlig tenkning uten estetiske «sår».
- Flott turområde midt i byen sterke og tydelige spor fra byens historie
- Området har ro og historie. Selv om området har endret bruk i løpet av historien så er det bevart og transformert.
- Fint, grønt, koselig med gamle trehus i ulike farger i motsetning til f.eks Gruben der så mange hus har blitt grå..
- "Gamlebyen" vises på Moholmen, selv om den gamle piren/kaia burde gjenoppbygges i ny drakt.
- Kan utvikles videre, tenker da på å gjenoppbygge gamle kaia med restaurant og salgsboder f.eks.
- Fordi det er så godt ivaretatt, historien til gamle Mo er bevart i de gamle bygningene. Det er koselig, lunt og man blir varm om hjertet av å tusle rundt på Moholmen.

Nytorget:

- Eneste stedet i byen hvor jeg virkelig syns det er vakker arkitektur
- «Tinghuskvartalet» er et spennende område hvor det skjer mye - her finnes kaffebar (Munin), vinbar, uteplasser og det er mye aktivitet i området på grunn av universitetet. Kjempeflott!
- Har mange muligheter for å legge tilrette for fine spisesteder og møteplasser der man kan treffe andre mennesker. Plasser som kan skape trivsel, plasser man vil oppsøke, kan bli mere urbant miljø

Mjølanstranda:

- god utsikt over fjell og fjord, og sol lenge
- Litt utenfor bykjernen, så mindre støy. Fin plass til å gå tur og samles
- Natur nesten midt i byen
- Stort strandområde med potensiale for å bli ett flott friluftsområde sammen med resten av Mjølen hvis det oppgraderes med bedre strand, med mulighet for friluftaktiviteter som frisbeegolf osv

Amfi og sentrum:

- Det er fint i selve plassen og området, jeg har villet bygd et glasshus der leke plassen er mellom amfi og fått et større butikk areal og nye butikker som ikke er her fra før! Og det tror jeg hadde blitt populært! Inngang fra senteret da...
- Det eneste stedet du kan handle og drikke kaffe.
- Et aktivt sentrum er en viktig forutsetning for at unge og unge/voksne skal trives i byen.
- Kaffebar, vinbar, snart Ølbar, Park 22.

- Aktiviteten og tempoet, det å se folk leve livene sine. Jeg skulle veldig gjerne likt å sett alle lokalene mellom Milano og kinoen fulle og besøkt. Sentrum har stor sjarm, men trenger mer fult.

Talvikparken og Nordlandsparken:

- Min fire år gamle datter elsker å kjøre sparkesykkel på den nye ""sparkesykkelbanen"" eller hva den kalles, den som er like utenfor nye ungdomsskolen.
- Det er også blitt en fin løype/sløyfe for småbarnsforeldre fra Munin-kafeen --> nye kvartal 48 --> nye uteområder ved ungdomsskolen --> nye uteområder i Talvikparken --> sentrum igjen.
- Endelig et parkområde i sentrum. I tillegg godt plassert mtp. studentboligene.

Obs/Circle K/Svortdalen:

- Lett adgang med bil, gratis parkering, romslig parkeringsplass, store butikker.
- Fordi her planlegges en skatepark/aktivitetspark av betydelig størrelse og kvalitet! Noe som bidrar til trivsel for den veksten mo i rana står fremfor! Ekstremt viktig at dette blir gjennomført
- Bra med flere butikker på en plass og gratis parkering

Byporten:

- Fordi det er der Mo minner mest om en moderne by, med moderne butikker og nye bygg som virker som om de er satt opp planmessig.
- Sentrene inneholder fine møteplasser der jeg kan møte kjente til en kopp kaffe
- Beste delen av byen, ligger fint til ved fjorden og har det meste av butikker. Burde være en del av sentrum.
- Moderne varehus med alt man trenger, fine serveringssteder og fri parkering.

Sagbakken og området rundt:

- Friidrettsbane, fotballbane, vanntårnet, og lekeplasser og skolegård. Flott område for barn å leke og oppholde seg i.
- Trener selv og har barn som trener, benytter både fotballbane, fotballhall og friidrettsbane. Flott og tradisjonsrikt sted med flere muligheter.
- Utendørs stadion, klubbhus, innendørs hall. Morsom møteplass - særlig når man har små barn. Området kan videreutvikles.
- Akkurat ved vanntårnet er det lite folk som er, det blir litt som et slags bortglemt sted. Veldig nært alt, fin utsikt ut fjorden, en liten ""eventyrskog"" rett ved, og gapahuk som som regel er tilgjengelig.

Minst trivelig:

Områdene som nevnes oftest som minst trivelig er Vika, sentrum med gågata og Amfi, rådhuset, Svortdalen med Obs og Circle K, Langmoheia og Sagbakken. Det går hovedsakelig på fremkommelighet, bruk, ryddighet, estetikk, fargebruk og følelsen stedet gir.

To godt oppsummerende sitater

- «Det jeg synes er minst trivelig med byen generelt er at den er så lite sammenhengende, spesielt til fots eller om man ønsker å sykle. Tror at alle steder og områder på kartet hadde kunnet få et løft og blitt mer attraktivt om det hadde vært mer tilrettelagt med kart og markeringer + fine gang- og sykkelveier - gjerne på andre steder enn langs bilveien. At man er så avhengig av bil for å oppleve byen, gjør at byen oppleves umoderne. Hvis man ønsker å oppleve byen til fots eller med sykkel i dag må man nesten være lokalkjent»
- «Synes det er utrolig trist at bylivet i Rana har mistet mye av sin sjarm. Ikke bare er gågaten blitt omringet av grå, kjedelige bygg, men det er skjedd svært lite for tilretteleggelse av sentrumslivet, spesielt for ungdom. Savner et sted for unge å være, selv om jeg ikke selv lengre er innenfor ungdomskategorien. Byporten trekker folk ut fra sentrum, og konsekvensene er fatale for de lokale bedriftene.»

Vika:

- Grått og tomt
- Uryddig, rotete, skittent
- Lite tilrettelagt for gåing
- Områdene virker (og er) industrielle, kjedelige og grå. Det er ikke steder som inviterer deg til seg, og ikke steder man ønsker å bli værende. Tilbudet til publikum er ikke tilstedeværende, noe som vises på mengden personer som oppholder seg der utenom diverse ærender hos de næringsdrivende.
- Industripreg, slitte, gamle bygg
- Preget av nedslitt bygg og her finnes ingen utendørs møteplasser
- Mye rot, skrot og søppel rundt enkelte bedrifter. Metall, spiker og ligger slengt og kommer opp på veien så barn og dyr trør i det. Står avskiltete gamle kjøretøy og på tomtene hos noen bedrifter i Vika.
- Mye industribygg for nært sentrum. Blitt bedre med litt mer grønt samt beplantning.
- Rotete og unødvendig å legge industri og forretninger på denne måten langs vår verdifulle fjordlinje. Det burde forskjønnes og stilles krav til at det skal se ordentlig ut rundt forretningsbyggene

Amfi/Sentrum/Gågata:

- Det var lite hyggelig og temmelig utdatert i dette området. Shoppingområdet i en bykjerne skal helst være moderne, innbydende og fresht - dette bar preg av småby på sent nittital og

klossete fasader. "Alle" som besøker og bor i byen er her på et eller annet tidspunkt, gi det en heftig ansiktsløftning slik at inntrykket av byen ikke forringes.

- Grått, kjedelig, drar ikke dit med mindre det er noe helt konkret jeg skal gjøre, og det blir ikke noe mer enn hva jeg hadde tenkt å gjøre heller.
- Gamle bygg, lite utekafeer og samlingsplasser ute, tomt og lite fint. Ikke særlig god reklame når gjester kommer med toget
- Bygningene er nedslitt og potensiale for å skape attraktive møteplasser er ikke utnyttet (cafe, fiskerestaurant, uteservering, lounge bar, ølbar ect). Vi er i en moderne tid, men vi lever i en by i fortiden. Liberale regler og nytenkning behøves.
- Utdaterte murblokker og innovervendte butikker bidrar ikke til å gjøre sentrum attraktivt for folk å samles.
- Synes sentrum er lite innbydende. Alt for mange pensjonistleiligheter som bygges. Det må legges til rette for at unge og nyetablerte kan befolke byen for å få et levende sentrum
- Kjedelig, ingen vindu,ingen plass under tak . Veldig trasige fasader!
- Gågata har et uforløst potensiale. Man ser hvor fint det blir i Nordlandsparken, og kunne gjort noe tilsvarende (fylle det med aktiviteter og åpne opp for uteservering med mulighet for vinterhage. Se til Solsiden i Trondheim)
- Rotete og lite tilbydende. Savner bedre kontakt med sørsida av jernbanen. Ei bru over et sted mot Mo-senteret. Ei signalbru for gående...
- Uteområdene rundt Amfi ser helt skammelig sjuskete og ustelte ut. Det er stygge fasader, alle vinduer er dekket av folie i stedet for utstillinger og fin belysning, det flommer over av ugress langs vegger og fortau, i bed, rundt busker og trær. Store, stygge betonggriser og masse ugress overalt. Veldig stygt, veldig utrivelig, og jeg skjemmes på vegne av hele Mo i Rana med tanke på gjester og turister som skal komme hit utover sommeren.
- Sentrum er et evig sammensurium av arkitektur som ikke gir noe helhetlig bilde av sentrum. Det er lite som skjer i sentrum etter klokken 16. Byen er død året rundt, da spesielt høst/vinter da alle reiser på hytta. Arrangement i sentrum med oppsatte boder som kunne huset "matfestival", "julemarked", "martna", eller stilt opp biler og arrangert loppemarked fra bagasjerommet. Det er så mye som kunne blitt gjort, men det skjer aldri noe der.

Rådhuset:

- Gamle, stygge og utdaterte bygg. Dette skulle være noe pent, noe å være stolt av..
- Rådhuset hadde trengt å bli pusset opp utvendig
- Rådhuset og kinoen trenger virkelig en fasaderehabilitering
- Et stort og grått monument. Et oppkvikkende fargevalg hadde gjort seg.
- Utrulig dårlig vedlikehold utvendig.

Obs/Circle K/Svortdalen:

- Området preget av parkering og bil. Dårlig tilrettelagt for gående, lite barnevennlig, savner lekeareal og tilrettelagte grøntområder
- Det er ingenting der som får det til å se ut som at man befinner seg nært sentrum
- Området er ødelagt av uvetting bygging og utvikling og har ingen opplevelseskvaliteter
- Lang og upraktisk gang og sykkelsti som ikke går direkte dit man vil og deretter ender opp midt i et boligfelt uten fortau og med lite skilting for folk som ikke er kjent. Kjedelig gressplen, her kunne godt vært mer mangfold annet enn sopp og gress.
- Dette er et område jeg har kjørt gjennom for å komme på jobb i 25 år. Dessuten er jeg ofte innom i handelparken. Det er godt med parkeringsplasser og greit å handle, men hele Svordalen kunne med fordel ha blitt mer trivelig, med planter og trær. Det er dessuten livsfarlig å ta seg fram til fots og på sykkel etter E6 i området. Savner gang og sykkelvei.

Byporten:

- Det har ingen sjarm, og ikke andre tilbud enn handel. Ingenting som er pent å se på, koselig å gjøre eller gir annen stimuli. Følelse av kjedebutikker, firkantete store grå bygninger og storkonsum hele veien.

Sagbakken/Langmoheia:

- Gamle slitte hus, ingen grunn til å dra dit hvis man ikke kjenner noen. Industri, grått og kjedelig. Sentrum er heller ikke så mye å skryte av. Ingenting som får meg til å gjøre noe mer enn det jeg hadde planlagt. Grå og store bygg er ikke greit.
- Føles bortgjemt og utrygt. Skyggefullt og trist område. Ikke noe å gjøre der, bare hus som ingen tar rede på. Rotete og skittent.

Langneset:

- Langneset (delvis utenfor kartet, men pytt) har EGENTLIG mye kult; flere fine turstier begynner her, Nasjonalbibliotekets fjellmagasin ligger her, og de nye hoppbakkene. Men slik Langneset ser ut i dag er det veldig lite innbydende. Busstoppet man må bruke for å komme seg sørover derfra er en dårlig vits (man må krysse en tungt trafikkert E6 uten noe gangfelt, og det er ingen skur å vente i hvis været er dårlig)

Toraneskaia:

- Det er sentral del av byen med fantastisk utsikt til havet. Men man ser ikke det. Toll, havn, politi, bussterminal og andre industri forretninger skjuler beste spotten av byen. For å fortsette å gå langs promenaden må man vandre i labyrint av industri og være forsiktig for å ikke bli påkjørt av store lastebiler som kjører i område med svart høy hastighet. Rana er en av de største kommuner i Nordland. Hvorfor kan vi ikke foredle vår sentrale kystlinje med park, spaseringsområder, Kulturhus med ordentlig konsertscene, håndverk verksteder, bildegallerier, åpen markeds plass, og flytte alle nåværende objekter til et annet sted?

- Det står masse båter (vrak) og mye rot nedenfor jernbanebrua.

Parker og grøntarealer

3.4. Hvilke behov ønsker du at parkene i byen skal dekke?

- Hundepark
- Grillmuligheter/bål
- Uteservering, gjerne under tak, med kafe, iskiosk, streetfood, og mulighet for å nyte et glass vil eller øl
- Konserter i litt mindre format enn Verket
- En plass er ungdom kan møtes
- Toalett og stellerom
- Ta vare på/bygge opp naturmangfold, både med tanke på blomster, insekter og dyr.
- Skøytebane/langrennsløype
- Blomster, skulpturer, kunst
- Idrett: Basketball, skating, cage fotball, volleyball, frisbee-golf, mini-golf bane
- Benker og bord, også oppvarmet som i gågata
- Salgsmarkeder, boder, martna (kunst og håndverkmarked, gårdsmatmarked, blomstermarked, osv)
- Info om byen og kommunen
- Badeplass

Spørsmål 3.5. Hva skal til for at du skal bruke parkene i byen mer enn du gjør i dag?

Flere sitteplasser, penere parker, mer liv og aktiviteter som kafétilbud og uteservering ville gjort at vi bruker parkene mer enn i dag.

Utstyr / Forskjønning

- Flere parkbenker med bord. Det er mange enkle benker i dag, men ikke nok for en hel vennegjeng
- De må være finere med mer blomster og trær.
- Hyppigere stell og vedlikehold
- Flere sitteplasser, og mer spredt. Variere mellom i sol og skygge. Fontene.
- Må bli triveligere; bytt ut de fæle gamle benkene, få inn fine blomsterbusker og trær, og ikke minst morsomme lekeapparater for barn. Sikter da mest til jernbaneparken
- Flere søppeldunker som tømmes ofte
- God belysning
- Parkene må stelles. Mange preges i dag av søppel og slitasje. Forvokste trær og hekker.
- Tenke uterom med adskilte soner og sittegrupper

- Savner tak
- Bedre tilrettelagt for bading v havmannen-området. Noen små og enkle grep ville gjort dette mye bedre. F.Eks legge annen stein eller sand i vannet under den trappen som nå går ned i vannet, badebrygger (a la sørenga i Oslo), en badetrapp ved moloen/brygga utenfor småbåthavna, legge en flytebrygge litt utenfor en av strendene, jevnlig opprydding av aktuelle strender, samt evt avmerking av områder som evt frarådes bading. En utendørs dusj hadde også vært et fint tilbud på en badeplass.

Aktiviteter

- Mer liv i parkene. Arrangementer eller nær tilgang til kafeer
- At man får litt mer sosiale ting i parkene som eksisterer nå. Bordtennis, god skateplaza, volleyballbane noe spisested med veranda
- Mer "Oslo-stemning", at man kan sitte i parkene og grille og drikke noen øl.
- Flere lekeplasser, bedre tilrettelagt for barn
- Konserter
- Arrangementer som feks yoga eller bootcamp på sommeren. At det er tilrettelagt med fine benker og bord, og søppelkasser, nært lekeplasser så alle kan være sammen.

Tilgjengelighet / område

- Nærhet til parkering
- At de er inngjerdet/avgrenset på en måte som gir følelsen av lunhet og ro.
- Parkene er ikke tilrettelagt for barn i alder 0-2 år. Det er ingen aktiviteter de kan gjøre i parkene. Det er ingen parkering tilknyttet Talvikparken. Parken ved Meyergården og Amfi er stygg. Lekestativene ved Amfi bruker det å sitte alkoholikere eller folk med andre problemer, jeg tar ikke barna med ditt. Beste parken per nå er ved Havmannen, fint anlegg og parkering i nærheten. Talvikparken har potensiale, men ingen aktiviteter for de minste opp til 2 år.
- Søndagsåpen butikk i nærheten
- Gang/sykkelvei til parkene
- De må ha et innhold, og ikke bare være ei plen i byen. Gress har jeg nok av hjemme. Tufteparker, frisbeegolf, lekeplasser og serveringssteder. I tillegg vil jeg ha atkomst TIL sjøen, ikke bare gå VED sjøen (som ved havmannen)
- Må være mulig å kjøpe seg en kaffe og noe bakst

Mobilitet

Spørsmål 4.5 Hva skal til for at du går, sykler og tar bussen oftere enn i dag?

Til fots og sykkel:

- Egne sykkelveier
- Litt bedre tilrettelegging av sykkelruter i sentrum. Sykkelparkering, gjerne under tak. I tillegg burde man kanskje bruke litt pisk og gjøre parkering litt dyrere, også på kjøpesentrene utenfor byen.
- Bedre brøyting på gang- og sykkelvei om vinteren
- Gang- og sykkelsti ut mot distriktene (Skonseng og Dalsgrenda). Tar gjerne tog fra Skonseng om det tilbudet vedlikeholdes/bedres, tenk også tog til flyplass/trikk/gangvei opp fra en togstasjon nærmest flyplassen.
- Bedre planlagte gang- og sykkelveier som knytter sammen de sentrale områdene i byområdet (Byporten, sentrum, Svordalen, Vika). Tenk estetikk og trivsel langs ruta og bygg flere gangbroer og få bort veikryssninger.
- Nordlandsparken gjør at jeg går til byen. Går aldri fra byen til byporten fordi det er kjedelig, ingen butikker på veien gjør det uinteressant og det virker lengre enn det er, ingen overgang over jernbanen ved bunnpris.
- At gatelysene slår seg på tidligere på høsten enn de gjør nå. Jeg jobber kveldsskift, og ofte er det helt svart når jeg sykler hjem i midten av august klokken 22-23. (bor på Båsmoen).
- God sykkelparkering under tak. Og tydeligere sykkelveier/sykkelbaner også i sentrumskjernen.

Buss:

- Billettprisen er også for høy. Prøv å ta bussen til en kveldsforestilling på kino/teater. Regn ut hva det koster for en familie på 4 å ta bussen frem og tilbake.
- Bussene må gå der det er folk! Hyppige avganger og ruter som ikke er strømlinjeformede for å minimere utgifter, må til. Jeg tror en del av problemet med at folk ikke tar buss i byen, handler om at det har vært få avganger, høye priser og et generelt dårlig tilbud. Etter omleggingen er det flere steder som ikke har et kollektivtilbud i det hele tatt. Legg om tilbudet, ha kampanjer på billettprisene, og sørg for at folk har lyst til å ta buss, og samtidig synes det er en enkel løsning!
- Bussen må gå oftere, passer ikke til jobbhverdagen
- Gruben er den største bydelen i Rana og huser mange leger og sykepleiere som i stedet velger å kjøre til sykehuset. Selv sykler jeg daglig, men med et bedre busstilbud til Selfors hadde jeg muligens valgt buss vinterstid
- Flere avganger og ikke minst siste bussen hjem. Helt håpløst. Kan leve med at det går en i timen - men kan siste buss gå ihvertfall 23? Umulig å dra på kino med buss.
- Drar som regel med barna til byen, men tar ikke med meg barna på buss uten sikkerhetsbelte.
- Bedre informasjon om hvor holdeplassene er, og at de går til rundt midnatt. Jeg jobber i området Stigerplataået og må derfor gå et godt stykke når jeg har tatt bussen til sentrum.

Jeg kan ikke ta buss hjem igjen, da siste buss til Båsmoen går 22:50 og jeg er ferdig klokken 23.

- Billigere bussbiletter og bedre sikring i buss. Spesielt med barnevogn
- At bussen går i området der det bor folk. Slik linja er satt opp i dag (Gruben) er det helt håpløst. Bor du på Englia må du gå alt for langt, Vet om mange eldre som er dårlig til beins og som har sluttet å ta bussen etter at rutene ble lagt om. Et stort, stort feilgrep!
- Mulighet for å kjøpe svært rimelige årskort eller månedskort til buss.
- Det går ikke buss etter kl 16.00 opp til skonseng. Ungdommene kommer seg ikke noen vei uten foreldrene

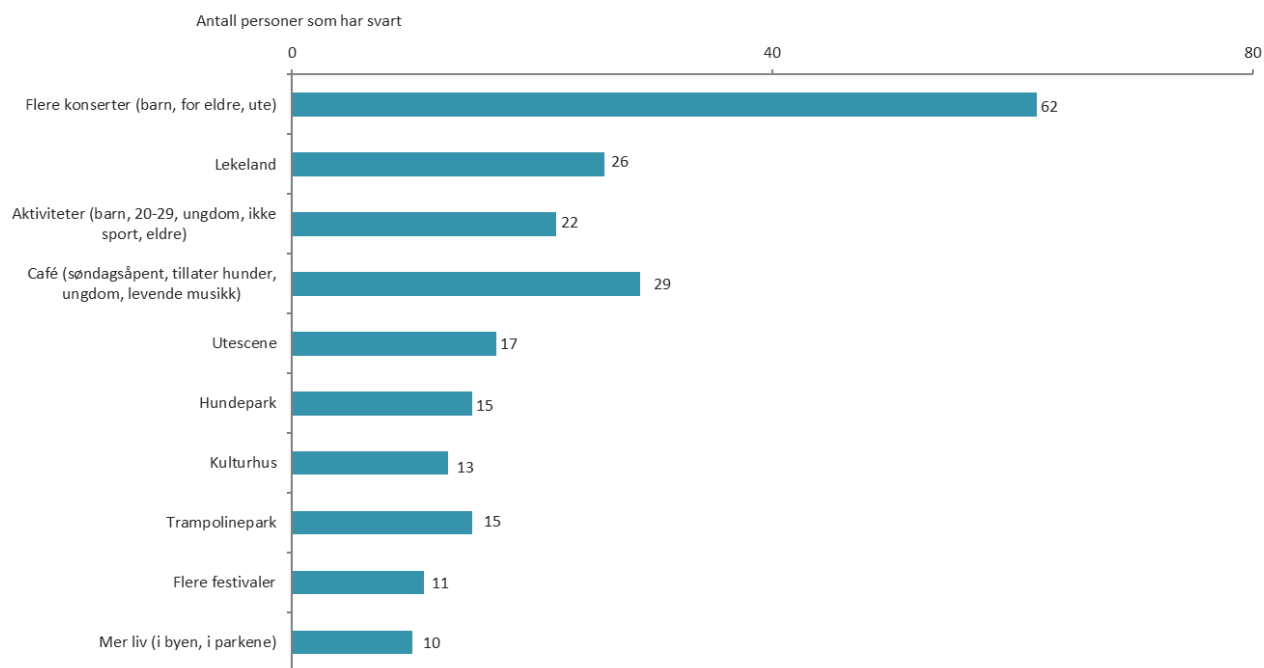
Kultur og aktiviteter

Andre kulturtilbud Ranværingene bruker årlig:

- Bowling
- Festivaler
- Vitensenter Nordland
- Standup
- Filmklubben
- Kunstutstillinger
- Ungdommens hus
- ACR og Røssvoll motorstadion, Motorsport og biltreff

Spørsmål 5.3 Er det noen kulturtilbud og / eller aktiviteter du savner i byen?

Konserter, lekeland og kaféer som er søndagsåpne, som tillater hunder, for ungdom og som har levende musikk er øverst på ønskelisten til Ranværingene.

Innendørs:

- Trampolinepark
- Leos lekeland for barn
- Minigolf ala Oslo Camping, Innendørs minigolf og arkadespill, escape room, mer street art, paintball, airsoft og laser tag, Fangene på fortet
- "Nerdehengeplass"
- Et sted med alkoholservering hvor det er arkadespill (ala Tilt i Oslo) eller lagt opp til brettspill
- Biljard med bar
- Flere kinosaler
- Plass til barn og ungdom i bydelene de kommer fra, ungdomsklubber og ungdomskafé
- Øvingslokaler/ arenaer for band og det frivillige kulturlivet som kor, korps og slikt. For øving og framsyning
- Lokale man kan leie gratis for korte perioder, og enten stille ut kunst, holde konsert eller selge noe
- En skikkelig kulturhusarena, og et tilbud for dem som er glad i klassisk musikk.
- En kafé med (levende) musikk hvor man kan danse/ lære å danse. Tango, selskapsdans, swing og flere.
- Savner en kafe på Moholmen. Savner en butikk med kun lokale varer (kjøtt, ost, is, urter, honning med mere) Gjerne på Moholmen med knirkende golv.

Utendørs:

- Bane for disk golf
- Crossbane

- Gocart
- Skøytebane
- Terrengsykkelløype med utleie av terrengsykkel
- En ny lekepark med flere desser og sklier
- Utescene til konserter
- Offentlig badstue
- Nytt badeanlegg med vannsklier, bølgebasseng, stupetårn og utebad
- Kajakkutleie ved småbåthavna ved Politistasjonen, gjerne i kombinasjon med kurs.
- Ei bystrand ved Moholmen. Savner badeanlegg ute.
- Torghandel, Salg av lokalmat/bondens marked
- Mere farger på bygg i byen, street-art

Spørsmål 7.1 Hva mener du er viktigst for å gjøre byen enda mer attraktiv og trivelig i fremtiden?

Overordnet: Vi ønsker oss penere sentrum, mer liv med aktiviteter, kafeer og flere butikker.

- Trygge og grønne veiforbindelser for gående og syklende. Mer kunst og estetikk i byen og større grad av publikumsrettet virksomheter og kulturtilbud i gatene, mindre innelåste butikker og kafeer i kjøpesentre.
- Informasjon om hva som skjer! Jeg savner en nettside der jeg kan få oversikt over hva som skjer i byen til enhver tid. Har opplevd flere ganger å gå glipp av kulturarrangementer eller andre ting som skjer i byen, fordi informasjon er vanskelig tilgjengelig. Mye jungeltelegraf (må kjenne de som er med på arrangementet), noe står på facebook, noe på forskjellige nettsider. Dette er vanskelig å forholde seg til og orientere seg i.
- Ønsker en småby med særpreg! Sats på lokale butikker ikke bare kjeder. Dette gjør Mo lik alle andre småbyer i Nord-Norge. Mindre, uavhengige butikker som er litt mer unike, som tiltrekker seg folk fra stedene rundt. Mer sammenheng i byen. Bestem hvilken retning vi skal bygge ut! Det nytter ikke med bare leiligheter i byen, det blir dødt på kveldstid. Sørg for at det ligger butikker og spisesteder mellom sentrum og byporten og en lettere overgang over jernbanen. Slik binder vi Byporten og byen sammen, inkl Mo senteret. Hva med en innendørs park? Et slags gartneri hvor det er sommer hele året. Med cafe og kanskje en miniatyr mathall. På meieritomta. Så trekkes vi til byen om vinteren og i dårlig vær. Se til Singapore - bare i et drivhus og i mindre skala. Kanskje kan man dyrke grønnsaker her og levere økologisk, kortreist mat til restaurantene? Vi må skulle oss ut. Økologi, lokalt, miljøvennlig.
- Vi trenger en flott gangbru over jernbanen ned til området Moment/Moholmen. Jernbaneundergangen er nærmest usynlig så tilreisende vet ikke om den.

- Rana har den siste tiden fått to kjempeflotte nye destinasjoner med Vitensenter Nordland og Høyt og lavt Klatrepark på Krokstrand. For å komplettere tilbudet å gjøre Mo i Rana til en ettertraktet destinasjon for familier trenger vi et skikkelig badeland!
- Fortsette å sette farge på alle grå murfasadene i byen, slik f.eks. Rana kulturskole har gjort med sine gatekunstprosjekter.
- Knytte sammen flere av sykkelstier i et større nettverk.
- Gjøre fronten av byggene til Mo Industripark finere. Bruke lys for å fremheve bygg, lyse opp uteområder. Øke kunnskapen om byen/kommunen blant de som bor her. Bli bedre «ambassadører» for egen by/sted.
- Rana burde få laget kumlokk i sentrum/gågate med polarsirkelen på. Alle byer med litt størrelse har egne kumlokk som en severdighet. Rana burde også med sine verksteder/støperi få laget/støpt (designet) en stor kraftig benk som representerer kommunen i alle parker og uteområder i sentrum.
- Mo i Rana er også nærområdene. Naturen er en viktig ressurs for byen. Derfor bedre merking av turruter/turmål/flere klopper/bedre parkeringsmuligheter ved startpunkt. Klokkerhagen er flott!
- Sentrum må bebygges slik at det blir seende ut som en by. Tvangstrøya med 3 etasjer og en tilbaketrukket fjerde må i alle fall økes med ett par etasjer. I et bysentrum skal det være tett mellom husan. Utvikling av kunnskapsbyen med Campus Helgeland er viktig. Målet bør være minst 1.000 heltidsstudenter + deltidsstudenter. Det må erkjennes at det er heltidsstudenter som skaper en studentby. Utvikling av kulturlivet er viktig. Spesielt sjangre som er dårlig representert og som skal finnes i betydelig større utstrekning i en by på Mo i Rana størrelse.
- Det må være en by der det er enkelt og intuitivt å finne fram i, byen må vise at det er den grønne industrihovedstaden - det må være tilrettelagt for gående og syklende til og innad i byen. Det må være en fremtidsrettet by, en grønn by med mange farger!
- Estetikk! Hvordan byen ser ut har så mye å gjøre for trivselen. Se til f.eks. Trondheim der det er mye mer farger, kunst og utsmykninger i byen. Mennesker trenger farger, og da spesielt grønne (velstelte) områder, for å trives.
- Få på plass en bobilparkering ved marinaen, slik svært mange andre byer har i dag.
- For å få Rana mere attraktiv burde man legge jernbanen under jorden, få Amfi samlet på et senter. Bygge en 3.etg på byporten. Slutte å bygge leiligheter, heller gå for rekkehus!! Slik de gjør i Bodø, i Mørkvedbukta eller på Alstad, få unge familier til å bosette seg i sentrum!
- At de som er aktører i byen faktisk er en del av det folk drar til byen for, at gågata blir hyggeligere og litt lunere, mer kafeer på gateplan og plan, at ikke utemøblene må stå på skrå i oppoverbakke, mer aktivitet på søndag for familier
- Planlegge for fremtiden og gjøre stilen mer helhetlig. Slutte å bygge store leilighetskomplekser til millionærer midt i byen. Flere leiligheter for unge og vanlige lønsmottakere. Bygge et tun på gamle Meieritomta med små bygg rundt et amfi/gårdplass/park, i disse småhusene (maks to etasjer) kunne det være kafeer, puber,

butikker og små leiligheter, koselig uten å være overdådig. Gratis parkering i sentrum. Oppussing av rådhus og kino. Holde områdene vedlike med plenklipping, vedlikehold, maling og god planlegging. Kudos til blomsterpiker og søppelplukkere.

- Fortsette å tilrettelegge for enkel tilgang til friluftsliv via stier/klopper etc.
- Fortsatt fokus på å gjøre det fint og trivelig. Flott med alle blomstene om sommeren. Det bør gjøres noe i gågata. Er trangt, virker kaldt mellom de to Amfiene og mellom Amfi og Skoringen. Skulle ha vært restaurant(er) som ligger gjerne i Amfi, med trivelig utsyn over gågata og gjerne uteservering. Ellers er det viktig at det blir flere "rom" i byen. Samtidig som at det ikke blir innestengt og lukket. Jeg ønsker meg at byen henger mere sammen, på en måte. Nå er gågata for seg, Meyergårdhagen for seg, Mosentet og Byporten for seg.
- Fortette med flere innbyggere sentrumsnært slik at det blir større grunnlag for kultur og serveringsbransjen. Unngå at AMFI blir for innadventd, der det er mulig bør det åpnes mot gågata. Det ideelle har vært å få lagt jernbanen rundt byen slik at byen kan åpnes mot fjorden, nå går det 2 parallelle veier + jernbane tvers gjennom det fineste området. Tettere med overganger kan bøte noe på dette. Bygge opp gamle kaia på Moholmen, både for båtanløp, men også som en plass for bading, sosialt samvær, servering etc.
- Flere attraksjoner som gondol-heis til Mofjellet, omvisning industriparken, sikret gangvei på toppen av Vikabandet, kulturhus
- Tilrettelegge for småbarnsforeldre. Et mye bedre barnehagetilbud enn det vi har i dag med flere inntak enn det vi har i dag. Turnusbarnehage-døgnbasert.
- Vi burde ha hatt 50-meter basseng/konkurransebasseng med tribune plass. Flere bussruter fra sentrum og ut i distriktet.
- Trivelige vinteraktiviteter i byen der familier har lyst å møtes.
- Det hadde vært positivt for Rana at jernbanen legges om fra Langneset, videre langs Mofjellet, Fagerlia og nordover mot Røssvoll. Forgreining til den nye flyplassen og videre til Storuman/Sverige.
- Et mer levende sentrum som er attraktivt for den unge delen av befolkningen. Jeg er selv student i Bodø, men har bodd i Mo i Rana hele livet mitt bortsett fra de tre siste år. Jeg synes det er trist å komme hjem til Mo og feks dra på shopping. Bygningene er gamle, mur og maling flasser, butikkene oppleves utdaterte og det er få caféer i selve kjøpesentrene. Jeg tenker ofte at sentrum oppleves spøkelsesaktig og gammeldags.
- Trygge gang og sykkelveier. Trygge parker for små barn. Gode parker med mulighet for både sol og skygge, slik at foreldre med babyer kan få sitte ute når det er fint vær.
- Jeg savner restaurant/kafe-områder med fine uteserveringer, gjerne samlet, slik at man kan velge og vrake. Litt stil som aker brygge, solsiden, bryggen i tønberg osv. Det hadde fort blitt mere sosialt å dra ut å spise da!
- Små kafeer og bakerier i tilknytning til parker med gode lekemuligheter for de små. Sunnere restauranter.
- Gjør området ved havet og Havmannen/Moholmen til et område for alle, med kafeliv, blomsterbutikk, andre koselige butikker, parker, bystrand, område for barnelek, joggerute,

konserter. Ikke til leilighetsområde kun for noen få og slutt å sperre utsikta fra byen mot fjorden med å bygge høye lite pene boligblokker. Plasser høye blokker lengst bak! Ha en gjennomtenkt plan for å lage en fin by. Byen bør ha et klart og tydelig "varemerke", som gjør at vi kjenner igjen den, dette er Mo i Rana, gjennom for eksempel å fortsette å bygge på at den er en industriby og at "jernverkskulturen" vises gjennom "kunst" og kultur i byen. Lag tilbud og arrangementer og synliggjør tilbud gjennom ei god og oppdatert nettside. Fortsett å inspirere folk til å bruke byen til mye.

- Flere parkområder med innhold slik som i Umeå. Flere møteplasser som innbyr til grilling og samling med folk. Flere lekeplasser.
- Flere aktiviteter å gjøre innendørs (escape room, lasertag, innendørs gocart, arcade osv) og en eller 2 flotte hundeparker
- Modernisere gamle bygg, få inn særpreg som farger, skulpturer, malerier etc.
- Fokus på handelsnæringen i sentrum, ikke spre den utover mot svortdalen/langneset. Flere farger og mere kunstinntallasjoner i parker/turområder. Satsing på bibliotek, ungdom, skole, turområder og grønn transport vil gjøre byen svært attraktiv for videre generasjoner og øke tilflytting.
- Det er viktig med ett godt førsteinntrykk. Det første man legger merke til når man reiser til andre byer er infrastruktur, blomster, rene og pene gater som er vedlikeholdt. At det er en rød tråd, som om at byens gater og grøntområder smelter sammen. At offentlige bygg er vedlikeholdt og at byen ser stelt ut. At informasjon om byen og tilbudene er godt synlig. Ett stort skilt som selger den nydelige byen vår. Vi trenger mer nærhet til havet. Togbanen ødelegger mye for tilgjengeligheten til Ranfjorden. Jeg savner en egen ren sjømatrestaurant. Mindre små idylliske lokaler slik at yrende grundere kan få starte sine små nisjer og bedrifter uten stor leiekostnad. En muffinscafe, en konfektbutikk, en smykkebutikk osv. De små små bedriftene bidrar til mangfoldet. Heller mange små enn en stor butikk.
- Hvis vi i Rana skal få unge mennesker til å bosette seg her og øke befolkningstallet, må vi dyrke familiene og familielivet. Det må være enkelt, billig og tilrettelagt for familien. Det må være lekeplasser, gjerne med små næringsmuligheter også i parkene. Å dra i parken med en stor lekeplass med mulighet for en is og en kaffe gjør det triveligere å dra dit.
- Klare å engasjere beboere i alle aldre til å i større grad ta i bruk sentrum og parkene. Unngå at handelsstanden flyttes ut av sentrum da det fører til et usosialt og dødt miljø. Kommunen må være som en border collie som samler innbyggerne til et sosialt og aktivt fellesskap. Gode spiseplasser, kaffebarer, lekeplasser, bibliotek og hyppige kulturarrangementer. Og ikke minst rene og fint beplantede utendørsområder. Tilgangen på rimelige parkeringsmuligheter for de som er avhengige av å bruke bilen som framkomstmiddel for å komme seg inn til byen. Viktig å huske på at de aller fleste ikke bor i gåavstand til byen. Og for folk mellom 30-60 så er buss blitt et ukjent transportmiddel.
- En "fergebåt" mellom bydelene og sentrum og/eller ut fjorden, det kan gi økt gå- og sykkelpendling

- Gratis parkering. Uteserveringer. Mer kunst og kultur, fornying og utsmykking på bygninger. Lyd og lysshow vintertid.
- Mer aktiviteter for familier, for å friste folk til å være i byen og ikke dra på hytta. Savner også ammerom, med mikro og mulighet for skifte på barn
- Legge vekt på estetikk og klassisk arkitektur fremfor billige løsninger som ikke passer inn. Kommunestyret har plikt og makt til å legge føringer for estetikk og arkitektur -bruk den. Ivareta og hensynta det lille som er igjen av historiske hus i Strandgata, Mobekken m.flere. Lag en god verneplan og bruk den. Ikke ødelegg sentrumsnære småhusområder med fortetting. Trekk høye hus bort fra sentrum og sjøen. Et godt eksempel på nyere bebyggelse som er bra er trehusrekkene ved Moholmen som i fargebruk, form og størrelse passer godt inn i miljøet. Ha fokus på kunnskapsheving hos beslutningstakere - inviter kompetente folk til Rana for foredrag og kurs for politikere og administrasjon. Det finnes mye forskning på hva som skaper gode bymiljø, det er bare å hente inn denne kunnskapen til Rana.
- Må bare prise blomsterjentene som ordner så fint opp om sommeren, men det hadde vært koselig med litt pynt også om vinteren mht til lys i trær osv. Koselige sittegrupper ute.
- Skikkelig bobilparkering med grøntarealer og strøm, mulighet for vannpåfylling. Slik at tilreisende kan gå inn til sentrum
- Utvikle Strandpromenaden/Sjøfronten med park, benker og sitteplasser, serveringssteder og kiosker. Der man kan sitte på uteservering i sol, uten et skjermende bygg som skygger for sola. Større marina tilrettelagt for båtutrustet, med gjestehavn og båthus og tilrettelagt for båtutsett. Bedre turstier med merking og vedlikehold. Flere skiløyper og flere tråkkemaskiner (Rana har per dags dato 1(!!!) tråkkemaskin)! Utvikle gågata med flere benker og uteservering. Torghandel. Flere tilrettelagte badestrender med garderober, toalett og dusj, med tilrettelegging for strandaktiviteter. Få fjellheis på/til Mofjellet, med kafé på toppen, og med tursti og skiløype langs hele Mofjellet. Folk flytter til Rana på grunn av naturen, men da må det tilrettelegges for at folk skal bli værende. Nå forfaller det rundt beboerne.
- Lag møteplasser, i vid forstand, temadager, messer, enda fler festivaler (strikkefestivaler, matfestivaler, kunsthøst, fotofestivaler, korfestivaler, og tilsvarende temadager i parker rundt omkring der du kan komme alene og treffe andre med samme interesser. Og få for all del LIV i den vakre Musikkpaviljongen på Moholmen! Gi blomsterpikene mer penger til å lage DET blomsterhavet rundt paviljongen, og finns ikke penger så kanskje kan Hagelagets medlemmer forbarme seg over området slik de gjør på Stenneset, det bor utrolig mange tidligere hageeiere nede i blokkene ved sjøen, sikker på de hadde med glede rensket litt ugress av og til dersom de fikk lov. Ha en fast dag i uken og fast klokkeslett da folk kan gå tur i byen og komme til Musikkpaviljongen å høre på f. eks. tre soloopptredener av Kulturskoleelever, elevene øver og presenterer stolt musikken, folk koser seg å hører på og drar innom byen når de likevel er på farten, før eller etter konserten. Vet vi at hver bidige lørdag kl. 14 så er det alltid konsert så kan vi gå dit og høre på fremtidas musikere spille for oss. Kanskje kan man få kjøpe en vaffel i regi av Bakeribygget til og med, type "ta med

piknikpledd og termos"-konsert, på grusen rundt paviljongen, á la Chimieparken i Nice i Frankrike :) ...I langt mindre skala, men det kunne blitt "en greie" man gjorde en finværslørdag, og regner det så står vi og har med paraply, det er bare ETT av de mange stedene som slettes ikke har utnyttet potensiale sitt i Mo i Rana. Mange festivalgjengere har dessuten lette krakker og tøystoler man kan oppfordre folk til å ha med, så slipper man unna all admin med å sette utover og ta vekk benker før/etter konsert. MEN området der nede er såpass enormt at det kunne sikkert stått stoler der permanent hele sommeren, noen rekker gamle gymsalbenker. 30 sitteplasser holder lang vei tenker jeg, mange er spreke nok til å stå om det står om. Enda mer gatekunst skaper trivelige byrom. Kiosk ved havmannenpromenaden? Enkleste sort, man kan kjøpe vaffel, saft, kaffe, noen sorter is, og kanskje en avis. Der kunne også vært en kunstutstilling, foto, i glassbokser, lyssatt funker det hele året. Info om hva man kan finne på i Mo i Rana og omegn kunne også fantes i tilknytning til området ved Bakeribygget og/eller Havmannen/Fjordpromenadekiosken. Det er fryktelig lite info i denne byen! En ting er turistene, de kommer ikke hit på shopping uansett, men det er jo nesten umulig for en som bor i Rana å finne ut av det som skjer og hvor, det kunne jo godt fantes info i gågata om hvor du finner Vitensenteret, Havmannen, Museet, Kunstforeningens galleri, Mosenteret, Byporten, Rådhus, kino, bowling, hoppbakke, golfbane, svømmehall, bibliotek, hjertestarter, taxioppstillingsplass, Fjordpromenadetoget :))), parker, markeds plass osv, osv..

- Flere konserter og et bra diskotek for voksne.
- Attraktive leiligheter for ungdom som ikke er for store og dyre. Gjerne sånne leie til eie. Vanskelig å komme seg inn på boligmarkedet og tenker med gru hvordan det vil bli når vi blir mange flere her i byen som skal kjempe om en plass å bo.
- Viktig å tenke ly fra været på alt som skal gjøres fremover. Ønsker meg tak over gågata (evt. glasshus) mellom Meyer og Domus-bygget med koselige sitteplasser ved en stor lekeplass for barn.
- Fine møteplasser, aktivitet i sentrum, bruk av naturen og arrangerte tilbud som folk uten så mye ressurser kan delta på
- Brua i Langnset som er inngangsportalen til vår vakre by burde ha fått seg en omgang maling - og ett velkommen til vår blomstrende by Mo
- Gang/sykelsti mellom sentrum, byen og Obs vil gjøre byen mere samlet og lettere tilgjengelig
- Helhetlig sammenføring av grøntareal, lekeplasser, uteplasser mm
- Få flere aktiviteter for barn og unge som ikke innbefatter fotball. Få satt opp minimum en bussrute på kveldene ut i distriktene slik at ungdom fra distriktene kan være med på aktiviteter, jobb og andre ting på ettermiddag/kveld.
- Et sentrum som viser at vi ønsker folk hit. Bobilparkering, sykkelutleie, oversikt over alle herlige turområder og Svartisen/Grønligrøtta/Marmorslottet/Ranatraskenruter. Et Jernverksmuseum som viser noe av maskinparken, utstyr som er brukt/ kombinert med det Rana Gruber har. Guidet bussturer gjennom området. Litt som på Vegmuseet i Lillehammer.

- Lys og blomster på brua fra Langneset til Byporten
- Fontene i Ranfjorden med lys
- Hurtigbåt og ferge fra Mo /sentrum og utover til øyene som Nesna, Lurøy og Rødøy. Da kan flere pendle, mindre trafikk på veiene. Vi er den eneste nordnorske byen uten hurtigbåt /ferge
- Burde være en båtrute fra Mo og ut fjorden mot Nesna. Gå til Finneidfjord, Hemnes, Bardal, Utskarpen, Levang etc. Dette burde være et tilbud sommerstid, til glede for fastboende og turister
- Når noen kommer med en ide så må den omfavnes. La de få lov å prøve. Ikke la byråkratiet ødelegge, men tilretteleggelse og hjelp til evt. søknader, avtaler, tillatelser etc. vil være fint. Framsnakking av byen i media. Byen blir ikke attraktiv når vi leser side opp og side ned i avisa om Bustneslia og ordensforstyrrelser.
- Kveldsåpne kafeer for innbyggerne og turister. Byvandring med guide eller audiovisuelt. Kunstpromenade. Kveldsåpent på Moment og Vitensentret. Industrimuseum om Ranas historie.
- Parker og bedre skilting. Det er ikke skiltet hvordan man kommer seg til Havmannen, hverken fra Byporten eller fra Jernbanestasjonen. Man må være lokalkjent for å finne veien dit og undergangen er heller ikke merket. Har forsøkt i to år å få kommunen på banen, uten å lykkes.
- Sørge for at gang- og sykkelveier og parker er opplyste i høst/vinterhalvåret
- Vindusutstillinger, «åpnere», mer innbydende bygg (butikker og kafeer), finere belysning, finere parker, skikkelige benker, fjerne alt ugress, skjermete sitteplasser ute, tydelig skilting, gatenavnskilt på alle hushjørner, husnummerskilt på alle bygg, butikker og kafeer må ligge lett tilgjengelig på gateplan, kaffekiosker i parkene. Ansett en parksjef som kan lage og følge opp en helhetlig plan. Huseiere og eiendomsselskap som ikke fjerner ugress og søppel rundt sine bygg, bør få bøter. Hvis gamle skilt ikke fjernes, må firma eller huseier få bøter.
- Nye leiligheter i byen må bli så rimelige at ungdom har råd til å bo der. I dag er det bare folk som har rundet 50 som har råd til å kjøpe seg en leilighet i sentrum og byen er i ferd med å «forgubbes». Gratis parkering og nok parkeringsplasser nært butikkene, er viktig for oss som bor utenfor byen. I dag blir det enklest å handle utenfor sentrum.
- Satse på, i større grad, å gjøre byen til et trafikkalt knutepunkt. Nå som dypvannskai og storflyplass synes å være på plass etterhvert blir det viktig å se nærmere på jernbanen. Flytt gjerne sporet opp langs Mo-fjellet => nytt stasjonsområde. Slik åpnes byen bedre mot havet. Sidespor til Hauan og videre inn i Sverige hvor det etableres koplinger mot Svensk Jernväg (Storuman ->Umeå) Svenskene betaler sikkert sin ""del av kaka"" dvs. forlengelsen fra Storuman mot Tärnaby og Hemavan og til grensen.
- Spille på industrihistorie i utforming av byen, gjør det industrielle til noe kult og som vi er stolte av som ingen andre byer har lignende.

- Det er sterk kultur for å bruke bil i Rana, men det er mye hyggeligere å sykle. Året rundt. Så bedre tilrettelegging og holdningsendringer, samt videre utvikling av turområder ved sjøen i sentrum og hele veien, Rana på kryss og Norge på tvers, ville gjort Rana til et mer fantastisk sted å være sammen, med naturen som attraksjon også i sentrum. Mindre parkeringsplasser (evt mer sentralisert parkering og/eller parkering i kjelleren) og mer plass til å sitte, sykle og gå ville vært positivt. Et eksempel fra i sommer var da vi måtte spise isen stående på parkeringsplassen utenfor Mosenteret etter en sushilunsj der. Kunne vært en plen og noen benker utenfor og ikke bare parkering. Støyete for besteforeldre og mye biler i veien for barna. Ekstremt dårlig sykkelparkering akkurat der også!
- Mer kunst i lokalmiljøet og la ungdom på kulturskola være mer med å utsmykke i større grad, både for at det er fint, men også for at de skal få mer eierforhold til sin by, i tillegg til at urban kunst er med på å gjøre Mo til mere by

7.2. I hvilke fora vil du helst ha samtaler og diskusjoner om byutvikling?

- Debatten kan ikke utelukkende eksistere i prosjektgrupper, på kontor og blant debattanter i media. Det er vesentlig å nå frem til mange mange flere av byens befolkning, og å møte folk der de er (skolen, arbeidsplassen) fremstår som en kjempeidé. I media vil de ekstroverte utfolde seg, mens alle som ikke trives med full eksponering men naturligvis har akkurat like sterke meninger ikke vil bli hørt. Hør på alle.
- Det bør være lett for mannen i gata å komme med innspill, sosiale medier er en fin måte å gjøre det på.
- Debattsider på Ranas websider. På sosiale media og på debattsidene må det være en streng administrator som følger med hele tiden og øyeblikkelig sletter stygge kommentar og stenger ute net troll.
- Møter med kommunen som skal tilrettelegge og gå foran for at private skal gidde å investere
- Etablere en sentrumsforening som kobler frivillig innsats med offentlig- og privat virksomhet og kapital
- Denne type undersøkelser er utmerket for oss som ikke ønsker å diskutere ting på sosiale medier.
- Bylab/medvirkningsstua. Kanskje en digital idékasse. Speakers corner
- Møter med frivillige kulturelle interesseorganisasjoner
- Kommunen må i førersetet og «bjuda på»
- Digitale møter og sosiale medier er supert i en ideell verden, men realiteten er dessverre den at de aller fleste ikke vil kommentere/skrive i fora på nett om slike saker fordi det er kleint, vanskelig, uvant etc. for ulike aldersgrupper.
- Jeg tror det er viktig å bruke samtlige arenaer for å hente fram synspunkter i fra innbyggere i samtlige aldre og samfunnslag.

- Det må være på dagsorden hos politikere og administrasjon der beslutninger tas. Byutvikling er dessverre svært lite demokratisk, så diskusjoner og kunnskap må inn i rådhuset hvis man skal se resultater.
- Foraer med dyktige fagfolk og beslutningstakere
- Vet ikke om jeg har bidratt med noe nyttig her i dette skjemaet, men jeg vet med sikkerhet at du ikke ville hørt fra meg, og mange som meg, UTEN at jeg hadde funnet dette skjemaet. Jeg liker ikke stikke hodet frem i offentlige rom, men har mange ideer om hva vi kunne fått til i Mo i Rana, mye som gjøres er kjempeflott, og by og næring er skikkelig fremoverlent og jobber jevnt, trutt og målbevisst over tid, det er knallbra, men man kan alltid bli bedre. og mange som er aktive i slike debatter kan ha blitt litt "blinde". De tenker for lite kreativt rett og slett. Vi må våge å tenke nytt, se utnyttet potensiale i allerede eksisterende fasiliteter i Mo i Rana, våge å prøve alt som KAN forsøkes uten at det koster for mye. Ikke alt trenger koste så mye, mange skaper gladelig liv i Rana, de må bare settes på ideen og gis et dytt og en visjon slik at de kan "se" målet de også, og så må de vite HVORFOR det trengs gjøres. Folk jobber gladelig både hardt og målbevisst bare de vet hvorfor. Folk liker SKAPE noe, vi har hatt debatter på debatter i tyve år nå, det som gjenstår nå er å sette i verk noe av det flotte som kan løfte Mo i Rana og bysentrum mange hakk, slik at byen blir attraktiv for både naboene våre og oss, ikke minst trenger Ranværingene en grunn til å dra til byen etter jobb heller enn til skogsstien, mange går etter arbeidstid men de oppsøker ting som gir de påfyll i sjelen, ny livsgnist, 20% på Amfi gjør ikke det, de får det samme til 70% på Zolando men de sitter å halvsover foran sofaen, men er det noe de kan OPPLEVE i sentrum som gir dem byfølelse og kultur og får se andre mennesker, da kan det hende de kjøper klær og saker i byen vår mens de likevel er ute av sofaen, shopping er jo gøy, men det husker man ikke før man fysisk står i butikken og kan bla i stativene, kjenne på skoene, gå innom kafeen. ... Skjemaer som dette kan gi nytt perspektiv på ting tror jeg, knallbra tiltak! Og så kan kloke hoder finne ut av HVA og HVORFOR, deretter kan fysiske møter om HVORDAN og evt. HVEM være nyttig etterpå ideer og innspill er sortert. Men til brainstorming er slike spørreskjemaer knallbra, fordi alle ideer kastet på bordet, og også de som aldri ellers møter opp og/eller snakker i fora blir hørt, og kan hende er det flere enn de som roper høyest og er snare til å "buuuu"e vekk andres ideer som kan bidra med noe nyttig i den videre utviklingen av vårt kjære Mo i Rana.